

Ai sai phạm trong vụ Đoàn Văn Vươn?

LS Nguyễn Văn Đài

Vụ việc UBND huyện Tiên Lãng, thành phố Hải Phòng tiến hành cưỡng chế trái pháp luật để thu hồi đất của gia đình ông Đoàn Văn Vươn đã dẫn đến việc gia đình ông tự chế mìn và trang bị súng bắn đạn hoa cải để tự vệ.

Điều này cho thấy những người dân vốn hiền lành quanh năm lao động bán mặt cho đất, bán lưng cho trời để kiếm sống, nay khi họ bị chính quyền ức hiếp, đối xử bất công nhằm tước đoạt mồ hôi, nước mắt, vốn liếng của họ đã bỏ ra biết bao năm trời. Họ đã sử dụng đến các công cụ pháp lý là khởi kiện ra tòa án, họ tin tưởng là tòa án sẽ đem lại công lý cho họ.

Kết quả là họ đã bị cả tòa án và chính quyền lợi dụng pháp luật, bẻ cong pháp luật, rồi thực hiện hành vi trái pháp luật để tước đoạt tài sản của họ. Thất vọng, mất niềm tin vào chính quyền và tòa án, không còn nơi nương tựa. Họ đã buộc phải lựa chọn giải pháp cuối cùng đó là trang bị vũ khí tự chế để tự vệ tài sản và bảo vệ công lý cho chính mình. Kết quả là chính quyền huyện Tiên Lãng đã biến họ từ những người dân vô tội, hiền lành có nguy cơ trở thành những người tội phạm.

'Thi hành công vụ?'

Hành vi vi phạm pháp luật của chính quyền huyện Tiên Lãng đã gây ra sự bất bình và phẫn nộ trong nhân dân.

Nguyên thứ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Đặng Hùng Võ đã khẳng định trên trang tin nhanh Vnexpress vào ngày 13/1/2012 rằng: quyết định thu hồi đất của UBND huyện Tiên Lãng(Hải Phòng) với gia đình ông Đoàn Văn Vươn là vừa trái pháp luật vừa trái đạo lý, cố tình tước bỏ quyền lợi của người dân.

Luật sư Trần Vũ Hải đã gửi thư lên Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng là đại biểu quốc hội của thành phố Hải Phòng. Ông đề nghị Thủ tướng Dũng chỉ đạo bộ Công an khởi tố vụ án hình sự để điều tra làm rõ hành vi hủy hoại tài sản công dân. Nhiều Văn phòng luật sư đã đứng ra nhận bào chữa miễn phí cho các thành viên trong gia đình ông Vươn. Vụ việc cũng đã thu hút được sự quan tâm của nhiều người nguyên là lãnh đạo cao cấp của Nhà nước và của đảng Cộng sản. Đặc biệt có hàng trăm người đã đóng góp hàng trăm triệu đồng để giúp đỡ và ủng hộ gia đình ông Đoàn Văn Vươn.

Trước áp lực của nhân dân cả nước, ngày 10/2, Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng đã có ý kiến kết luận: UBND huyện Tiên Lãng, thành phố Hải Phòng đã có sai phạm trong

giao đất, thu hồi đất và cưỡng chế thu hồi đất đã giao cho ông Đoàn Văn Vuron. Cụ thể là các quyết định 460/QĐ-UBND ngày 23 tháng 4 năm 2008, quyết 461/QĐ-UBND ngày 7 tháng 4 năm 2009 của UBND huyện Tiên Lãng về việc thu hồi đất của gia đình ông Vuron là không đúng với qui định của Luật đất đai năm 2003. Do vậy quyết định cưỡng chế thu hồi đất cũng không đúng pháp luật.

Từ kết luận của thủ tướng chính phủ, tính chất pháp lý của vụ án đã thay đổi. Vấn đề đặt ra ở đây là 6 người trong gia đình ông Đoàn Văn Vuron có phạm các tội hình sự “giết người” và “chống người thi hành công vụ” mà các cơ quan tiến hành tố tụng thành phố Hải Phòng đã khởi tố hay không?

Trước hết, chúng ta xem xét đến việc UBND huyện Tiên Lãng tiến hành cưỡng chế trái pháp luật để thu hồi đất của gia đình ông Vuron có phải là thi hành công vụ hay không?

Khái niệm người thi hành công vụ được nêu trong Điều 257 Bộ luật hình sự bao gồm các nhân viên của các cơ quan nhà nước hoặc các tổ chức đang thừa hành nhiệm vụ được giao theo đúng qui định của pháp luật. Nhiệm vụ được giao những hoạt động bình thường, đúng đắn và đúng pháp luật. Theo kết luận của Nguyễn Tấn Dũng thì quyết định cưỡng chế thu hồi đất của UBND huyện Tiên Lãng là không đúng pháp luật. Do vậy việc UBND huyện Tiên Lãng tiến hành cưỡng chế là trái pháp luật và đương nhiên không phải là hoạt động bình thường của cơ quan nhà nước. Do vậy những người được UBND huyện Tiên Lãng giao nhiệm vụ đến cưỡng chế thu hồi đất của gia đình ông Vuron không phải là những người thi hành công vụ.

Vậy UBND huyện Tiên Lãng và những người được giao nhiệm vụ đó vi phạm pháp luật như thế nào?

Điều 73 Hiến pháp Việt Nam năm 1992 qui định:

Khu nhà và vườn của ông Đoàn Văn Vuron bị 'đốt sạch, phá sạch'

“Công dân có quyền bất khả xâm phạm về chỗ ở.

Không ai được tự ý vào chỗ ở của người khác nếu người đó không đồng ý, trừ trường hợp được pháp luật cho phép....”

Quyết định số 447/QĐ-UB ngày 4 tháng 10 năm 1993 và quyết định số 200/QĐ-UB ngày 9 tháng 4 năm 1997 của UBND huyện Tiên Lãng giao đất cho gia đình ông Đoàn Văn Vuron là phù hợp với qui định của pháp luật tại thời điểm đó (Kết luận của TT Nguyễn Tấn Dũng). Do vậy nhà ở, các công trình xây dựng và tài sản trên đó là

thuộc quyền sở hữu hợp pháp của gia đình ông Vuron. Không ai được tự ý xâm phạm.

Về mặt khách quan: Việc UBND huyện Tiên Lãng lợi dụng pháp luật để huy động một lực lượng trên 100 người gồm công an, quân đội, dân phòng. Họ được trang bị vũ khí và các công cụ hỗ trợ nhằm dùng vũ lực hoặc đe dọa dùng vũ lực ngay tức khắc nhằm mục đích chiếm đoạt tài sản được pháp luật bảo hộ của gia đình ông Đoàn Văn Vuron. Các loại vũ khí mà UBND huyện Tiên Lãng sử dụng hoàn có thể gây thương tích và tước đoạt mạng sống của các thành viên gia đình ông Vuron.

Về mặt khách thể: UBND huyện Tiên Lãng đã sử dụng một lực lượng đông đảo, được trang bị vũ khí để sẵn sàng dùng vũ lực ngay tức khắc buộc gia đình ông Đoàn Văn Vuron lâm vào tình trạng mất khả năng chống cự nhằm mục đích chiếm đoạt tài sản của gia đình ông. Tính mạng và sức khỏe của các thành viên trong gia đình ông Vuron có thể bị tước đoạt nếu họ quyết tâm bảo vệ tài sản hợp pháp của mình đến cùng.

Thực tiễn là sau khi cho nổ mìn tự chế để ngăn cản hành vi vi phạm pháp luật của UBND huyện Tiên Lãng, nhưng những người vi phạm vẫn kiên quyết thực hiện hành vi phạm tội tới cùng.

Họ tiếp tục tấn công bắt hợp pháp vào khu vực của gia đình ông Đoàn Văn Vuron, buộc gia đình ông phải bắn đạn hoa cải để tự vệ gây thương vong cho một số người vi phạm pháp luật. Khi UBND huyện Tiên Lãng tăng cường lực lượng và vũ khí thì gia đình ông Vuron buộc phải rút lui để bảo toàn tính mạng, sức khỏe.

Đốt sạch, phá sạch

Hậu quả xảy ra: Toàn bộ tài sản hợp pháp của gia đình ông Đoàn Văn Vuron đã bị cướp sạch, phá sạch và đốt sạch.

UBND huyện Tiên Lãng đã vi phạm Điều 73 Hiến pháp Việt Nam năm 1992, khi huy động một lực lượng đông đảo, được trang bị vũ khí xâm phạm vào nơi ở của gia đình ông Đoàn Văn Vuron khi không được pháp luật cho phép. Hành vi của UBND huyện Tiên Lãng có dấu hiệu của tội cướp tài sản có tổ chức, có vũ khí được qui định tại Điều 133 Bộ luật hình sự Việt Nam.

Khi họ sử dụng một lực lượng đông đảo để dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực ngay tức khắc nhằm tấn công vào gia đình ông Vuron, làm cho gia đình ông không thể chống cự để chiếm đoạt tài sản hợp pháp của gia đình ông Vuron. Việc gia đình ông Vuron sử dụng mìn tự chế, súng tự chế bắn đạn hoa cải chỉ là giải pháp cuối cùng để tự vệ bảo vệ tài sản hợp pháp của gia đình mình trước hành vi tấn công ăn cướp của người khác. Hành động tự vệ cho nổ mìn tự chế và bắn đạn hoa cải chỉ nhằm hạn chế hành vi vi

phạm pháp luật của người khác.

Chúng ta xét đến mức độ tương xứng giữa lực lượng vi phạm pháp luật và gia đình ông Đoàn Văn Vươn. Bên UBND huyện Tiên Lãng với trên 100 công an, quân đội, dân phòng. Được trang bị vũ khí, công cụ hỗ trợ hiện đại và đầy đủ. Còn gia đình ông Đoàn Văn Vươn có bốn người đàn ông và hai người phụ nữ.

Họ tự trang bị một mìn tự chế, và một số súng tự chế bắn đạn hoa cải. Điều rõ ràng ở đây là gia đình ông Vươn hoàn toàn yếu thế trước những người vi phạm pháp luật là UBND huyện Tiên Lãng.

Việc gia đình ông Vươn cho nổ mìn, bắn súng hoa cải chỉ nhằm ngăn chặn hành vi nguy hiểm của những người tấn công chiếm đoạt tài sản của gia đình ông. Nhưng mặc dù gia đình ông đã cho nổ mìn, bắn đạn hoa cải, nhưng vẫn không ngăn chặn được hành động phạm tội của UBND huyện Tiên Lãng. Cuối cùng tài sản mà ông và gia đình đã đổ biết bao mồ hôi, nước mắt, tiền bạc đã bị họ cướp, đốt và phá sạch.

Tất cả những điều trên đã chứng minh rằng hành động tự vệ của gia đình ông Vươn thấp hơn mức độ cố ý phạm tội đến cùng của các nạn nhân. Hành động tự vệ đã không đủ để ngăn chặn quyết tâm phạm tội đến cùng của những người vi phạm pháp luật.

Không một ai, hay không có một cơ sở nào có thể biện minh cho hành động vi phạm pháp luật của UBND huyện Tiên Lãng. Nhưng sự quan tâm, ủng hộ và lên tiếng của cả xã hội là chứng minh tốt nhất cho hành động tự vệ hợp pháp và đúng đắn của gia đình ông Đoàn Văn Vươn.

Hành động tự vệ của gia đình ông Vươn khi cho nổ mìn tự chế và bắn hoa cải vào những người vi phạm pháp luật vẫn nằm trong giới hạn phòng vệ chính đáng mà pháp luật cho phép. Đó không phải là hành vi giết người như quyết khởi tố của các cơ quan tiến hành tố tụng thành phố Hải Phòng. Do vậy, các ông Đoàn Văn Quý (46 tuổi), Đoàn Văn Vươn (49 tuổi), Đoàn Văn Sinh (55 tuổi) và Đoàn Văn Vệ (38 tuổi) không phạm tội giết người như quyết định khởi tố của các cơ quan tiến hành tố tụng.

Bà Phạm Thị Báu (tức Hiền vợ của ông Quý) và bà Nguyễn Thị Thương (vợ của ông Vươn) không phạm tội chống người thi hành công vụ như quyết định khởi tố của các cơ quan tiến hành tố tụng thành phố Hải Phòng. Do những người được UBND huyện Tiên Lãng giao nhiệm vụ trong ngày 5 tháng 1 năm 2012 khi xâm phạm bất hợp pháp vào nơi ở của gia đình ông Đoàn Văn Vươn là những người vi phạm pháp luật. Họ không phải là những người thi hành công vụ.

Vậy việc các ông Đoàn Văn Quý, Đoàn Văn Vươn, Đoàn Văn Sinh và Đoàn Văn Vệ

sử dụng mìn tự chế và súng bắn đạn hoa cải vi phạm điều luật nào?

Theo qui định tại Nghị định số 175/CP ngày 11 tháng 12 năm 1964 của Hội đồng chính phủ thì các loại: "vũ khí thể thao quốc phòng và các loại vũ khí khác như (súng săn, súng kíp, súng hỏa mai...), thuốc nổ và kíp mìn dùng trong sản xuất không phải là vũ khí quân dụng."

Như vậy, các ông Đoàn Văn Quý, Đoàn Văn Vươn, Đoàn Văn Sinh và Đoàn Văn Vệ chỉ có thể có dấu hiệu vi phạm vào Điều 232 Bộ luật hình sự qui định về tội chế tạo, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng...vật liệu nổ. Và Điều 234 qui định về tội chế tạo, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng, mua bán trái phép hoặc chiếm đoạt vũ khí thô sơ hoặc công cụ hỗ trợ.

Gia đình ông Đoàn Văn Vươn sử dụng vật liệu nổ và vũ khí thô sơ chỉ nhằm bảo vệ tài sản hợp pháp của mình. Chống lại hành vi vi phạm pháp luật của UBND huyện Tiên Lãng. UBND huyện Tiên Lãng đã thực hiện âm mưu, thủ đoạn, sử dụng mọi lực lượng để quyết tâm thực hiện hành vi vi phạm pháp luật đến cùng. Nhằm dồn gia đình ông Vươn vào đường cùng để họ dễ dàng chiếm đoạt tài sản.

Hành vi vi phạm pháp luật của UBND huyện Tiên Lãng đã bị nhân dân cả nước phẫn nộ và lên án. Nhưng hành động tự vệ của gia đình ông Đoàn Văn Vươn lại được nhân dân cả nước đồng cảm, chia sẻ và ủng hộ.

Do vậy chúng ta mong rằng các cơ quan tiến hành tố tụng của thành phố Hải Phòng không xem xét trách nhiệm hình sự theo Điều 232 và 234 đối với các ông Đoàn Văn Quý, Đoàn Văn Vươn, Đoàn Văn Sinh và Đoàn Văn Vệ để đáp ứng sự mong đợi của nhân dân cả nước.